آخرین وضعیت ۵ پرونده جنجالی

سخنگوی دستگاه قضایی در پاسخ به پرسش «جام جم» از تأیید حکم ۱۰ بار قصاص کلثوم اکبری خبر داد

محمد غمخوار
دبیر گروه حوادث

پرونده‌های حمید رسایی، عباس ایروانی، محمدباقر خرازی، علی ضیا و کلثوم اکبری مهم‌ترین موضوعاتی بود که در نشست سخنگوی دستگاه قضا با رسانه‌ها درباره آنها پرسیده شد و علی کاظمی آخرین وضعیت این پرونده‌ها را تشریح کرد.

سیدعلی کاظمی، در این نشست در پاسخ به پرسش خبرنگار جام‌جم در خصوص آخرین وضعیت پرونده کلثوم اکبری گفت: این پرونده در دادگاه کیفری یک استان مازندران مورد رسیدگی قرار گرفت و پس از آن به دیوان عالی کشور ارسال شد. شعبه ۲۹ دیوان عالی کشور نیز به پرونده رسیدگی و رأی صادر کرد و فرجام‌خواهی متهم رد شد. پرونده برای انجام اقدامات لازم و اجرای حکم، پس از استیذان، در مسیر اجرا قرار خواهد گرفت.

وی افزود: در این پرونده، خانم اکبری به اتهام ۱۱ فقره قتل عمدی ۱۱ مرد مسلمان که همسر وی بودند، محاکمه شد. خانواده‌های ۱۰ نفر از مقتولان درخواست قصاص کردند و وی به ۱۰ فقره قصاص محکوم شده است.

سخنگوی قوه قضاییه ادامه داد: نکته دیگری که در پرونده‌های مهم معمولا توسط قوه قضاییه انجام می‌شود و لازم است درباره آن اطلاع‌رسانی کنم، مطالعه عمیقی است که توسط اساتید برجسته دانشگاه‌ها و با همکاری معاونت پیشگیری و امور اجتماعی قوه قضاییه درباره این پرونده انجام شده است. در این مطالعه، از منظر جامعه‌شناختی بررسی شده که چرا چنین اتفاقی رخ داده و چه راهکارهای پیشگیرانه‌ای باید برای آینده مورد توجه قرار گیرد.

وی تصریح کرد: برای این متهم پرونده شخصیت تشکیل شده و مصاحبه‌های متعددی توسط اساتید جرم‌شناس و روان‌شناس انجام شده است. ان‌شاءالله در یک نشست علمی و رسانه‌ای، موضوع را به‌صورت کامل مطرح و نتایج این مطالعات را اعلام خواهیم کرد.

سخنگوی قوه قضاییه گفت: در این مطالعات، سه کلیدواژه مورد توجه قرار گرفته است؛ «شخصیت خطرناک ناشی از خشونت»، «فقر» و «بی‌توجهی نسبت به کهنسالان». ان‌شاءالله در یک جلسه رسمی، جزئیات بیشتری درباره این موارد و راهکارهای پیشگیری از وقوع چنین اتفاقات تلخی در جامعه ارائه خواهد شد.

امکان رضایت در پرونده رسایی

کاظمی در پاسخ به سؤالی درباره حکم اخیر حمید رسایی و این‌که امکان جلب رضایت و استفاده از راهکارهای دیگر برای حل‌وفصل این پرونده، وجود دارد؟ گفت: آقای رسایی، نماینده محترم مجلس شورای اسلامی، پیش از دوره نمایندگی در روزنامه تحت مدیریت خود مطالبی را منتشر کرده بودند و بعدا نیز مطلبی در یکی از شبکه‌های اجتماعی به وی منتسب شد. این موضوع در دادسرا و دادگاه مورد رسیدگی قرار گرفت و رأی صادر شد و زمان لازم نیز برای دفاع وجود داشت. همچنین به ایشان توصیه شده بود با توجه به این‌که موضوع هنوز اثبات نشده است و به موجب قوانین، نشر اکاذیب تلقی می‌شود، نسبت به رفع آثار آن اقدام کنند.

سخنگوی قوه قضاییه ادامه داد: طبق قانون و براساس ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی، این رأی محکومیت پس از مدتی به اجرا گذاشته شد و ایشان نیز نسبت به قانون و رأی صادرشده تمکین کرده و اعلام کردند که رأی را اجرا می‌کنند. این ابراز صریح نسبت به اجرای قانون، امر مثبت و قابل توجهی است.

وی درباره امکان جلب رضایت شاکی و تأثیر آن بر پرونده، اظهار کرد: برخی از عزیزان پیگیر بودند که آیا می‌شود در این خصوص رضایت را کسب کرد و آیا این رضایت می‌تواند در پرونده اثرگذار باشد. بسیار خوشحال خواهیم شد که این رضایت اتفاق بیفتد و در دوره‌ای که نگاه به سمت انسجام ملی است، انسجام فردی نیز صورت بگیرد؛ به‌ویژه در حوزه نمایندگان محترم مردم.

سخنگوی قوه قضاییه تصریح کرد: با وجود این، در قانون، این جرم جزو جرائمی با جنبه عمومی و غیرقابل بخشش است. وقتی جرم دارای جنبه عمومی باشد، صرفا با رضایت شاکی پرونده مختومه نمی‌شود و رضایت شاکی در پرونده اثر دارد اما به‌تنهایی موجب مختومه شدن آن نخواهد شد.

آخرین وضعیت پرونده عباس ایروانی

سخنگوی قوه قضاییه در رابطه با پرونده عباس ایروانی گفت: در این پرونده، تحقیقات از سال ۱۴۰۲ آغاز و پرونده تشکیل و احکام لازم نیز صادر شد. میزان محکومیت آقای عباس ایروانی ۲۵ سال حبس است، نه ۶۵ سال؛ البته ایشان بابت اتهامات دیگر نیز محکومیت‌هایی دارد که مجموع آنها نیز ۶۵ سال حبس نمی‌شود و این موضوع نیازمند شفاف‌سازی و اصلاح است. وی افزود: برای قوه قضاییه، علاوه بر برخورد با مرتکبان و مقدم بر آن، رعایت حقوق بزه‌دیدگان و مالباختگان اهمیت دارد. در این پرونده و موارد مشابه، گاهی اوقات فرد تحت‌الحفظ ضابطان برای مراجعه به برخی بخش‌ها و کارخانه‌ها اعزام می‌شود تا مسائل مالی خود را حل‌وفصل کند و این اقدامات موجب شود رد مال و استرداد اموال مربوط به پرونده، سریع‌تر انجام شود.

سخنگوی قوه قضاییه تصریح کرد: درخصوص آقای ایروانی هیچ موافقتی با مرخصی صورت نگرفته و ایشان در حبس است اما تصویری که منتشر شده مربوط به مراجعه تحت‌الحفظ وی به یکی از کارخانه‌ها برای حل‌وفصل مسائل مالی مربوط به پرونده بوده است.

وی ادامه داد: درخصوص بدهی به دو بانک، وی به‌طور کامل بدهی خود را پرداخت کرده و اقدامات لازم را انجام داده اما سایر موارد همچنان در دست پیگیری است تا تعیین تکلیف شود.

خرازی با قرار وثیقه آزاد است

وی در پاسخ به سؤالی درباره پرونده محمدباقر خرازی و این‌که آیا ایشان آزاد شده است، گفت: این پرونده بعد از یک ماه بازداشت و صدور قرار وثیقه و پذیرش وثیقه، منتهی به آزادی او شد. پرونده در حال رسیدگی و تحقیقات مقدماتی بوده و هنوز کیفرخواست صادر نشده است.

علت اعلام جرم علیه علی ضیا چیست؟

سخنگوی قوه قضاییه در پاسخ به پرسشی درباره تهدید و توهین علیه رئیس جمهور فعلی و رؤسای جمهور پیشین و این‌که خبری از اعلام جرم علیه آنها نیست، در حالی که علیه علی ضیا اعلام جرم شده و این شائبه برخورد دوگانه دستگاه قضایی را به میان آورده است، گفت: موضوعی که مطرح‌شده در سؤال، دقیق نیست. توهین و تهدید علیه رئیس جمهور، تا پیش از اصلاح قانون، می‌توانست جنبه عمومی داشته باشد که با اصلاح قانون، جنبه خصوصی دارد؛ یعنی اگر شکایت شود ورود صورت می‌گیرد و رسیدگی خواهد شد.

وی افزود: اما موردی که درباره شخص دیگری مطرح شد، باید بگویم مرتبط با این موضوع نیست. در آن پرونده دو اتهام مطرح بوده است؛ نخست، وجود شاکی خصوصی؛ دوم، توهین به مقدسات که جنبه عمومی داشت و قوه قضاییه از این جهت وارد شد.

مرگ ۵ زن و مرد در دو جنایت آتشین

مرگ مشکوک زن ۵۹ ساله، معمای جنایی جدید پایتخت

پایان اختلافات مالی با قتل آتشین، راز سقوط مرگبار زن ۵۹ ساله پشت ساختمان، دستگیری دزدی که در پوشش نذری دادن سرقت می‌کرد، افزایش قربانیان جنایت داماد خشمگین به چهار نفر و دستگیری زوج سارق، مهم‌ترین اخبار پلیس در ۲۴ ساعت گذشته است.

به گزارش خبرنگار جام‌جم، بامداد ۱۰ مهر آتش‌سوزی در خانه‌ای در محله نبرد جنوبی به اتش‌نشانی اعلام شد. با خاموش کردن آتش، مشخص شد حریق عمدی بوده و تحقیقات پلیسی آغاز شد.

در پی این حریق مرد ۶۵ ساله‌ای به نام محمد و دخترش به همراه دو همسایه دچار سوختگی شده و به بیمارستان منتقل شدند اما مرد ۶۵ ساله فوت کرد و پرونده قتل در اداره دهم پلیس آگاهی تشکیل شد.

بررسی اولیه نشان می‌داد زمان حادثه فردی که با مقتول اختلافات مالی داشته، همراه دوستش به ساختمان آمده و با ریختن بنزین، حریق عمدی ایجاد کرده است. همدست قاتل که مردی ۴۷ ساله بود، دستگیر و به کمک برای ایجاد حریق عمدی و قتل محمد از سوی دوستش اعتراف کرد و مدعی شد بعد از آتش‌سوزی هیچ خبری از قاتل ندارد. با فرار مرد آتش افروز، تحقیقات برای دستگیری او ادامه دارد.

زن جوان چهارمین قربانی جنایت آتشین خاک سفید

با مرگ زن جوان در جریان آتش افروزی داماد خشمگین در محله خاک سفید تهران، تعداد قربانیان به چهار نفر رسید. حال دو مجروح دیگر رضایت‌بخش است.

این جنایت عصر چهارشنبه هفته گذشته در محله خاک سفید تهران رخ داد. مرد ۴۷ ساله برای بازگرداندن همسر و دو فرزندش به خانه مادرزنش رفت اما وقتی او حاضر به بازگشت به خانه‌شان نشد، در تماس با اقوامش اعلام کرد که خانه مادرزنش را به آتش می‌کشد. داماد خشمگین با ریختن بنزین در راه‌پله و طبقات خانه قدیمی خانه، آنجا را به آتش کشید. اهالی محل توانستند دو کودک ۷ و ۱۱ ساله را خیلی زود نجات دهند.

با حضور پلیس و آتش‌نشانی در محل و پس از خاموش کردن آتش، ماموران در راه‌پله خانه با جسد زن ۶۵ ساله و مرد ۴۷ ساله روبه‌رو شدند. زن جوانی نیز در طبقه بالا در حالی که به‌شدت سوخته بود، پیدا و به بیمارستان منتقل شد. همچنین مشخص شد پسر خانواده به نام حامد در طبقه اول آرایشگاه مردانه دارد و زمان آتش‌سوزی، همراه یک مشتری و شاگردش در مغازه حضور داشتند که آنها هم دچار سوختگی شده بودند که به بیمارستان منتقل شدند. دو روز قبل حامد فوت کرد. روز گذشته نیز مسئولان اعلام کردند زن جوان به علت سوختگی شدید، فوت کرده که تعداد قربانیان جنایت آتشین به چهار نفر رسید. پیگیری خبرنگار جام‌جم حاکی از آن است که دو مجروح دیگر وضعیت خوبی دارند و از مرگ نجات یافته‌اند.

ساعت ۲ بامداد دهم مهرماه تیم جنایی پلیس آگاهی در جریان تماس بازپرس ویژه قتل درجریان کشف پیکر یک زن پشت ساختمانی در خیابان آیت‌الله کاشانی قرار گرفتند. با حضور در محل و بررسی‌های بعدی مشخص شد ۱۲ تا ۱۸ ساعت از مرگ او می‌گذرد. همزمان هویت زن ۵۹ ساله که ساکن همان ساختمان بود معلوم شد. تحقیقات از اهالی و مدیر ساختمان آغاز شد که یکی از ساکنان به کارآگاهان گفت: ساعت ۷ صبح صدای زنگ تلفن همراه را از پشت‌بام شنیدیم. وقتی به آنجا رفتم، موبایل به همراه دستنوشته‌ای داخل کیسه زیپ‌دار بود. بررسی نامه نشان می‌داد زن ۵۹ ساله از فردی خواسته بود که موبایل را به شخص دیگری تحویل دهد. بررسی‌های پلیس، موضوع قتل را منتفی کرد و خودکشی با سقوط از ارتفاع قوت گرفت.

سرقت از خانه مردم با غذای نذری

چندی قبل مردی با پلیس تماس گرفت و از سرقت خانه‌اش خبر داد. با حضور ماموران کلانتری ۱۱۲ ابوسعید در محل، شاکی مدعی شد یک مرد و دو زن به بهانه دادن نذری به در خانه آمدند و بعد با بستن دست و پای من، خانه را گشتند و تلفن همراه و ۴۰ میلیون تومان پول نقد را سرقت کردند. در ادامه هویت یکی از سارقان شناسایی و متوجه شدند او به پاتوقی در خیابان خرمشهر رفت و آمد دارد. درآنجا دستگیر و در بازرسی از خودروی او، تعدادی بسته موادمخدر کشف شد. با انتقال متهم به کلانتری، شاکی توانست سارق را شناسایی کند و متهم به سرقت اعتراف کرد. بررسی سوابق متهم نشان می‌داد ۴۰ فقره سابقه سرقت در تهران دارد. تحقیقات پلیس برای دستگیری دو همدست وی ادامه دارد.

دستگیری زوج سارق

از چندی قبل با شکایت مالکان خودرو مبنی بر سرقت کامپیوتر خودرو در محله تهرانپارس مأموران پایگاه چهارم پلیس آگاهی تحقیقات خود را آغاز کردند. بررسی‌های دوربین مداربسته نشان می‌داد سارقان یک زن و مرد جوان هستند که با موتور مشکی رنگ در خیابان‌های این محله پرسه زده و دست به سرقت کامپیوتر خودرو می‌زنند. با شناسایی زوج سارق، آنها دستگیر و به سرقت ده‌ها کامپیوتر اعتراف کردند. مرد سارق در اعترافاتش مدعی شد در یک پرده‌فروشی کار می‌کرد اما بعد از بیکاری، روش سرقت کامپیوتر را یاد گرفته و به این کار روی آورده اما یک بار دستگیر شد و دو سال حبس کشید. پس از آزادی، دوباره سرقت را شروع کرد و برای این‌که کسی به او مشکوک نشود، همسرش را همراه خود می‌برد. متهم در ادامه گفت: هر کامپیوتر خودرو را چهار میلیون تومان به یک مالخر می‌فروختم. با این اعترافات مرد مالخر هم دستگیر و پرونده برای رسیدگی قضایی به دادسرا ارسال شد.

اعتراف به قتل خواهر با کینه عجیب

پسر جوان که درپی کینه عجیب از خواهرش، او را با شلیک گلوله کشته و از شاهرود به تهران گریخته بود، خود را تسلیم پلیس کرد.

به گزارش خبرنگار جام‌جم، شامگاه یکشنبه دوازدهم مهر امسال، زنی در تماس تلفنی با پلیس ۱۱۰ شهرستان شاهرود، از وقوع تیراندازی در خانه همسایه‌شان در شهرک گلبرگ شاهرود خبر داد. ماموران با ورود به خانه موردنظر مشاهده کردند که دختر ۱۸ ساله خانواده با شلیک گلوله به ناحیه سر به قتل رسیده است. با تحقیق از خانواده مقتول معلوم شد پسر ۱۹ ساله خانواده مرتکب این جنایت شده و از محل گریخته است.

دو روز بعد از این جنایت، قاتل به کلانتری بهارستان در تهران رفت و با اعتراف به قتل خواهرش، خود را تسلیم کرد. متهم در تشریح ماجرا گفت: من و خواهرم هردو پشت کنکوری بودیم. با هم رابطه خوبی داشتیم و اختلاف آنچنانی میان ما دو نفر نبود اما از دو سال قبل وقتی حال جسمی‌ام بد می‌شد، خواهرم به من دارویی می‌داد که حالم رو خوب می‌کرد. بعد از مدتی به او شک کردم. هربار که درباره قرص اعتراض می‌کردم، مدعی می‌شد اشتباه می‌کنم و هیچ قرصی به من نداده و دچار توهم شده‌ام. خانواده هم حرف‌های خواهرم را قبول می‌کردند و به حرف‌های من توجهی نداشتند. از آن موقع سروصداهای عجیب و غریب را در سرم حس می‌کردم. گمان می‌کردم این بلا با دستور خواهرم سرم می‌آید و از او کینه به دل گرفتم. حال و روز خوبی نداشتم. تصمیم گرفتم کینه‌ای که از او داشتم را تلافی کنم تا شرایط بهترشود و پدرم هم کسب وکار مرا راه‌اندازی کند. در فضای مجازی جست‌وجو کردم و مردی را در شهر اصفهان پیدا کرده، کلتی را به قیمت ۴۱۰ دلار از او خریدم. سلاح را به خانه‌مان در شاهرود منتقل و پنهان کردم. شب حادثه با دیدن خواهرم با او جروبحث کردم و با همان سلاح به سرش شلیک کردم و به تهران آمدم اما مردی اسلحه‌ام را سرقت کرد.

محسن اختیاری، بازپرس شعبه اول دادسرای جنایی تهران با تایید این خبر به جام جم گفت: با اعتراف متهم ۱۹ ساله به قتل خواهرش، او در بازداشت به سر می‌برد و چون جنایت در شهر دیگری رخ داده، برای تحقیقات به دادسرای شاهرود انتقال یافت.

کشتن همسایه برای پس گرفتن عکس خصوصی

مردی که همسایه خود را برای بازپس‌گیری عکس خصوصی‌اش به بهانه تفریح به منطقه وردیج برده و کشته بود، بازداشت و بعد از یک ماه به جنایت اعتراف کرد.

به گزارش خبرنگار جام‌جم، ساعت ۲۴ جمعه ۱۳ شهریور امسال یکی از ماموران کلانتری چیتگر در تماس با بازپرس کشیک قتل دادسرای جنایی تهران اطلاع داد مردی ۳۹ ساله در روستای وردیج به قتل رسیده. تیم جنایی و بازپرس اعلائی همزمان با حضور در محل، مشاهده کردند یک خودروی پژو ۴۰۵ در همان حوالی پارک شده و در چند قدمی‌اش جسد مردی افتاده که دو ضربه چاقو به گردنش اصابت کرده و سه ساعت از مرگش می‌گذرد. از روی مدارک جسد معلوم شد نام او سعید است و مالک خودروی پژو. جسد را خانواده‌ای که برای تفریح رفته بودند یافته و به پلیس خبر داده بودند. با دستور قضایی ماموران گوشی مقتول را بررسی کردند و پی بردند دو مرد و یک زن آخرین افرادی بوده‌اند که با وی مکالمه تلفنی داشته‌اند. یکی از آنها برادر مقتول، دیگری آشنای کاری و نفر سوم دوست و همسایه‌اش بوده. با دستور بازپرس جنایی هر سه نفر احضار و مورد تحقیقات قرار گرفتند و معلوم شد برادر مقتول و آشنای کاری نقشی در ماجرا ندارند اما مرد همسایه و سعید از یک ماه قبل میانه‌شان شکرآب شده و دوستان مشترک‌شان آخرین بار آنها را دیده بودند که برای تفریح سمت وردیج می‌رفتند. با دستور بازپرس جنایی او بازداشت شد و یک ماه مورد تحقیق قرار گرفت تا این‌که ۱۴ مهر امسال متهم به قتل دوست خود اعتراف کرد و گفت: من و سعید از دوستان و همسایگان قدیمی هستیم. هر دو در یکی از شهرستان‌های غرب استان تهران زندگی می‌کردیم. متأهل بودم و فرزندانی دارم اما مقتول مجرد بود. یک ماه قبل از حادثه با زنی به خانه مقتول رفتیم. چند روز بعد سعید سراغم آمد و گفت باید پولی به او بدهم تا راز دوستی‌ام با آن زن را به خانواده‌ام نگوید.

جر و بحث‌مان شد و فهمیدم مخفیانه از من و زن غریبه در خانه‌شان عکس گرفته. او دست‌بردار نبود و به عناوین مختلف از من پول می‌خواست. آخرین بار با او قرار گذاشتم تا برای تفریح به وردیج برویم و عکس را پس بگیرم. سوار خودرویش شدم و با هم به آنجا رفتیم. از او خواستم عکس را از بین ببرد که دعوای‌مان شد. با چاقویی که همراهم بود به او دو ضربه زدم که زخمی شد. از آنجا که عکس را در گوشی‌اش پیدا نکردم جسد و گوشی را همانجا انداختم و فرار کردم و خودم را به جاده رساندم و سوار تاکسی شدم و به خانه رفتم.

رضا اعلائی بازپرس شعبه دوم دادسرای جنایی تهران با تایید این خبر به جام جم گفت: با اعتراف مرد میانسال او به اتهام مباشرت در قتل عمدی در بازداشت به سر می‌برد و تحقیقات درباره انگیزه‌اش ادامه دارد.

۵ کشته در سقوط بالابر

در حادثه سقوط بالابر، پنج مرد فوت شدند.

علی عباسی، مدیرکل پزشکی قانونی مازندران به خبرگزاری تسنیم گفت: در حادثه سقوط بالابر در یک کارگاه ساختمانی در شهر رویان حوالی پلیس‌راه شهرستان نور پنج مرد جان خود را از دست دادند که از این تعداد، ۳ نفر بومی و مابقی غیربومی بودند. پنج نفر هم مصدوم شدند و همچنان در بیمارستان بستری شده و تحت درمان قرار دارند. وی با اشاره به حساسیت فعالیت‌های ساختمانی در ارتفاع گفت: در پروژه‌های بلندمرتبه‌سازی، به دلیل ارتفاع زیاد، استفاده از بالابرها، آسانسورهای کارگاهی، داربست‌ها و تجهیزات جابه‌جایی مصالح، رعایت استانداردهای ایمنی اهمیت بیشتری دارد و هرگونه نقص فنی یا بی‌احتیاطی می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد.

یادداشت

سردار حسین رحیمی | رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراجا

زمین خواری؛ علل پیامدها و راهکارهای مقابله

زمین‌خواری به معنای تصرف، تملک یا تغییر کاربری غیرقانونی اراضی ملی، دولتی، منابع طبیعی (جنگل‌ها و مراتع) یا املاک خصوصی دیگران است که معمولا با هدف کسب سود کلان از طریق ساخت‌وساز غیرمجاز، فروش زمین، یا سوءاستفاده از خلأهای قانونی و نظارتی صورت می‌گیرد. زمین‌خواران اغلب افراد فقیر یا نیازمند نیستند؛ به‌گفته کارشناسان، به شکل کلی زمین‌خواران بیشتر از اقشار مرفه و صاحب نفوذ هستند که با بهره‌گیری از رانت اطلاعاتی و اداری، اراضی ملی یا عمومی را تصاحب می‌کنند. دلایل مختلفی زمینه ایجاد و وقوع جرم زمین‌خواری می‌شود که به برخی از این دلایل اشاره می‌شود.

یکی از مهم‌ترین بسترهای زمین‌خواری، فقدان یک سامانه جامع و به‌روز اطلاعات ثبتی اراضی کشور است. عدم وجود سیستم یکپارچه و جامع اطلاعات ثبت اسناد و املاک در کشور، همراه با ضعف عملکرد دستگاه‌های نظارتی و کندی در برخورد با متخلفان، از عوامل اصلی رشد این پدیده به‌شمار می‌رود. یکی از رایج‌ترین شگردهای زمین‌خواری، تصاحب و تملک اراضی از طریق تبانی با سازمان‌های ذی‌ربط و زیر پوشش موافقت‌نامه‌های اصولی یا مجوزهای صوری که نشان از نفوذ برخی افراد در ساختار اداری دارد. رشد شتابان شهرنشینی و افزایش مستمر قیمت زمین و مسکن، جذابیت اقتصادی تصرف و تغییر کاربری اراضی را برای سودجویان بالا برده است. زمین‌خواری مشکلات اقتصادی و اجتماعی را به‌دنبال دارد که به‌طور مختصر این موارد تشریح می‌شود.

هدررفت منابع ملی و ثروت عمومی: اراضی ملی و منابع طبیعی که متعلق به عموم مردم است، به رایگان یا با هزینه ناچیز به تصرف افراد خاص درمی‌آید.

انحراف سرمایه از تولید به دلالی زمین: به‌جای هدایت نقدینگی به سمت تولید و اشتغال‌زایی، سرمایه‌ها به سمت بورس‌بازی زمین و مسکن سوق پیدا می‌کنند که ارزش‌افزوده واقعی برای اقتصاد ایجاد نمی‌کند.

افزایش قیمت زمین و مسکن: کاهش عرضه قانونی اراضی در برابر تقاضای فزاینده، به افزایش کاذب قیمت مسکن و دشوارتر شدن دسترسی اقشار متوسط و کم‌درآمد به مسکن منجر می‌شود.

بار مالی رسیدگی قضایی: حجم بالای پرونده‌های زمین‌خواری فشار سنگینی بر دستگاه قضایی و نهادهای نظارتی وارد می‌کند؛ براساس آمار رسمی، سالانه حدود ۲۰۰ هزار پرونده مربوط به زمین‌خواری در کشور تشکیل می‌شود که تخلفات مربوط به تصرف اراضی ملی و تغییر کاربری‌ها توسط برخی بنگاه‌های معاملات املاک است. **تخریب جنگل‌ها و مراتع:** بخش قابل توجهی از زمین‌خواری در عرصه‌های منابع طبیعی رخ می‌دهد؛ برای نمونه در یکی از سال‌ها، هزاران هکتار مرتع و جنگل در کشور به تصرف زمین‌خواران درآمده بود.

بی‌عدالتی اجتماعی: تصرف اراضی عمومی توسط اقشار مرفه و ذی‌نفوذ، احساس تبعیض و بی‌عدالتی را در میان مردم عادی تقویت می‌کند.

تضعیف اعتماد عمومی به نهادهای حاکمیتی: ناتوانی در برخورد قاطع با زمین‌خواران بزرگ، اعتماد مردم به کارآمدی نظام نظارتی و قضایی را کاهش می‌دهد.

آسیب به امنیت زیستی و منابع آبی: تخریب پوشش گیاهی و تغییر کاربری اراضی طبیعی، پیامدهای بلندمدتی مانند افزایش خطر سیل، فرسایش خاک و کاهش منابع آب زیرزمینی به همراه دارد.

برای مقابله با پدیده نابهنجار و ویرانگر زمین‌خواری راهکارهای مختلفی پیشنهاد می‌شود که در پایان به برخی از این موارد اشاره می‌شود. ایجاد سامانه یکپارچه اطلاعات ثبتی و مالکیتی (کاداستر) در سراسر کشور، به‌عنوان مهم‌ترین راهکار ساختاری، امکان شناسایی سریع تغییر کاربری‌ها و تصرفات غیرمجاز را فراهم می‌کند. ایجاد مجتمع‌های ویژه و دادگاه‌های تخصصی زمین با حضور قضات آشنا، رسیدگی سریع‌تر و تخصصی‌تر به پرونده‌های این حوزه را ممکن می‌سازد. سنگین‌تر کردن جرائم و مجازات‌های مالی متناسب با ارزش واقعی زمین تصرف‌شده، هزینه ارتکاب این جرم را افزایش داده و انگیزه سودجویانه را کاهش می‌دهد. وضع مالیات بر ساخت‌وساز، ملک و آپارتمان براساس اصولی سختگیرانه و بدون تأثیرپذیری از رانت، سرمایه‌ها را از بورس‌بازی زمین به سمت سرمایه‌گذاری مولد هدایت کند.

افزایش گشت‌های حفاظتی و تسهیل گزارش‌دهی مردمی از طریق خطوط تلفنی ویژه، نقش مکملی برای نظارت دولتی ایفا می‌کند؛ در فرآیند اجرایی، نظارتی و فنی واگذاری اراضی دولتی به اشخاص حقیقی و حقوقی، همراه با واگذاری مشروط و پایش ادواری، از سوءاستفاده‌های بعدی جلوگیری می‌کند.

زمین‌خواری پدیده‌ای چندلایه است از یک‌سو ریشه در خلأهای قانونی و ضعف نظام ثبت اسناد دارد و از طرفی با شرایط کلان اقتصادی مانند تورم و نبود بازارهای سرمایه‌گذاری امن، تشدید می‌شود. پیامدهای آن، از هدررفت منابع ملی و تخریب محیط‌زیست گرفته تا افزایش نابرابری اجتماعی و تضعیف اعتماد عمومی، ابعاد گسترده‌ای دارد. مقابله مؤثر با این پدیده نیازمند اصلاحات ساختاری همزمان در حوزه ثبت و مالکیت اراضی، قوانین بازدارنده، نظام مالیاتی و نظارت میدانی است. در شش ماهه سال جاری با تلاش کارآگاهان پلیس امنیت اقتصادی ۸۴۹ پرونده در این حوزه تشکیل و پیگیری شده است.